

ЧЛЕНІ АКАДЕМІЇ – ЮВІЛЯРИ 2008 РОКУ

ВІРА БАРИНОВА
(До дня народження)

Характерним виявом творчого кріда народної художниці України Віри Іванівни Баринової-Кулебі, що вона його сповідує протягом усого свого професійного життя, можна цілком назвати чотири роботи, з якими глядач мав нагоду ознайомитися на нещодавніх виставках, які пройшли в Центральному будинку художника НСХУ. Як завжди, своєрідною осцененою, на якій розгортаються сюжети картин, є сільське життя, родинний побут маленької теплого середовища, але і крізь його чистевікно розкривається події суспільно-історичного значення.

Передусім це картина «З мого дитинства. 1945 рік», створена 1971 року. Робота стала окрасою виставки «Від Трипілля до сьогодення». Тема війни тут ззвучить, як це не парадоксально, просвітлено, через сприйняття сільськими дітьми, до

яких з фронту щасливо повернувся батько – живим і неушкодженим.

Заходимо подумки разом з глядачем до теплої хати. Тут шибки світяться радістю – батько розчистив їх знадвору від бадилля та кукурудзиння, і враз стало світло й радісно. На передньому плані – найменший братик безтурботно чебиряє ніжками на німецькій касці, що править йому за горщик. З нетерпінням чекає моні – маті доїті біля печі незрадливу годувальницю-козу. Вона теж мовчлива, як і всі члени родини. Крізь прочинені двері до другої кімнати видно, як за столом в оточенні старшеньких дітей сидить батько. Надійний, добрий, міцний. Виконавши сповідь свій громадянський обов'язок, він повернувся з пеклавийни дорідної хати без усякої помпезності, якось непомітно. Щоб поставити на ноги дітей і вивести їх у світ: дочку – народною художницею України, синів – інженером космічної техніки, директором школи... Створені образи непідвладні часові. А картина – самодостатній фрагмент нашої історії.

Які наступна, зовсім нова хвилююча душу робота. Тема добре знайома, безліч разів бачена – називалася «Рейсових автобусів». Така собі безтурботна пасторальна картина, підзагальненою назвою «Селянки на полі». Від дзеркалаються вони в пам'яті так, мимохід – як незмінний атрибут дорожнього пейзажу. Побачив та й забулося. А тут, вдивляючись у нахилені, як передконою, постаті жінок, що начевросливи землю, злилися з рослинами, стежачи за іхніми рухами, відтрацювали мідоавтоматизму, починає відчувати якусь незручність, внутрішню тривогу. Виникає відчуття провини перед цим вічно згорбленим жінкам. Що ж кмі, міські обивателі, знаємо про них? Здебільшого через задоволення споживацьких потреб на базарах, а тепер уж на розівого багато квартирного будинку. Спритні спекулянти витіснили цих великомучеників навіть з ринків!.. Укартині приглушені, але промовисті землисто-зелені кольори, авервечка жіночі, перев'язані хопереками, минимістичними картатими хустками, виступаючи згруповано, тісно, живуть нібі самі по собі. Ім не треба комусь подобатися. Їмузагалі нічого більше не треба. Вони вже вкоренилися у цю землю, щоб іхні діти, внуки пішли далі них. Самопожертва. Безкорисливість. Доброта. А ми?.. Й допоки?..

Диптих «Гончарі» – Віні Вона. Величні монументальні постаті українських творців. Вони прийшли з безконечності і в неї повертаються, залишаючи нам безсмертні послання – витвори з глини. Віра Іванівна зростала на своїй рідній Полтавщині, неподалік від Опішні – епіцентрі справді вогнецвітного мистецтва, як називав його один з тамтешніх маестро з

менитої династії Пошивайлів – Олесь. Й ці кольори картин – від блідо-жовтого колоска до золотово-коричневого, мовційно спечений хліб, вонавсotaлавсвоютворчупалітузмалку. Доречі, теплі, тихі, але внутрішньонасиченітониопішнянськоїглиниузагалі превалують у творчості художниці. Поряд з витонченим мистецьким артистизмом, емоційністю, точністю композиційної режисури колір постає самодостатнім інструментом для розкриття духовності, краси душі народу.

Майстриня побажно преклонила коліно, тримаючи лівій руці її новиготовлений виріб – таріль. Вона вклала у цей повсякденний предмет усю красу своєї душі. А в нього у правій руці – витончений куманець із заокругленими боками... Фігури чуттєвих граційних майстрівужепопливлиувічністі з своєю таїною. Їтишу оберігають колони – обрамлення з тисяч глинняних виробів, народжених чивчорав Опішні, чи в якомусь українському селі, а чи тисячоліття тому в скіфському степу... Хто зна? Ми ж лише гості на цій землі, а вони – вічні її творці...

Хочеш – не хочеш, а кожна робота Віри Іванівни, окрім естетичної насолоди, нових внутрішніх почувань, зарядженаненав'язливою думкою: мистецтвотворитьсяяне надень, нена два – надовго, а якщо пощастиТЬ – на віки. Понад 40-річна педагогічна практика зі студентами в Національній академії образотворчого мистецтва архітектури дається явищами. Вона дуже хоче, щоб її учні знайшли гідні місця у житті творчості, реалізовуючи своє мистецьке призначення через духовність, красу, віру...

Людмила БАРАНЕВИЧ
журналістка

МАРИНА ЧЕРКАШИНА-ГУБАРЕНКО
(До дня народження)

Написати про яскраву і неординарну постаті Марини Романівни Черкашіної-Губаренко – завдання вельми незпростих. Адже таїній особистості, життєвих колізій, душевних поруходів, креативних реалізацій докінця залишаються сяне пізнаннями друзями, учнями, однодумцями. Життєватаєкторія Марини Романівни – непросто знаки проявів внутрішньої наповненості, реалізації душевних і творчих потенцій, складних життєвих перипетій. Вчений, журналіст, громадський діяч, учитель, автор численних хлібресто – за кожною з перерахованих позицій стоять факти і ситуації життєвих перипетій, розквіт таланту, рух і реалізація музиканта, оперознавця, лібретолога, дочки, мами, бабусі, коханої дружини...

«Просто Марина, – так напишути про свого вчителя випускники Марини Романівни, – найбільш авторитетного вітчизняного фахівця з музичного театру, доктора мистецтвознавства, професора, члена-кореспондента Академії мистецтв України, завідувача кафедри історії зарубіжної музики Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. І в цьому не буде ані тіні фамільярності. Так довірливо звертаються до людини рідної і близької» (Тишко С. Слово об учителі // Проблеми історії музики: Від бароко до сьогодення. – Житомир, 1998).

Справжній Вчитель – це той, хто вміє розпізнати крупи таланту свого учня і творчо, обережно, не нав'язуючи своїх переконань, привести його до висот професійного мужніння, самостійного становлення. Шість докторських, більше десятків кандидатських

